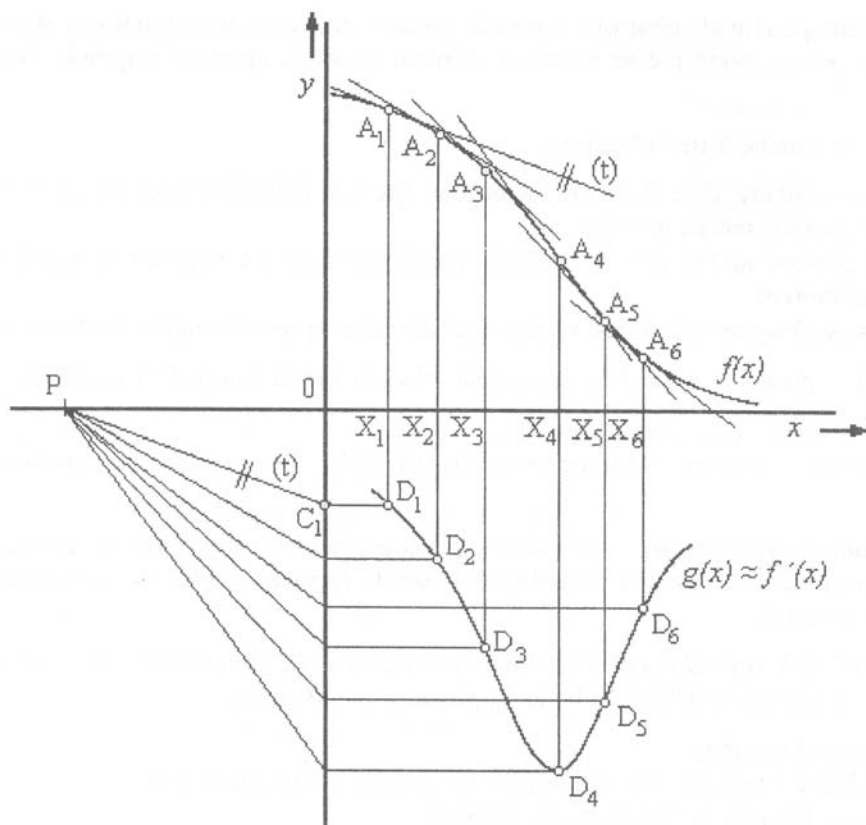

Grafická derivace

Grafickým derivováním rozumíme bodovou konstrukci grafu funkce $y' = f'(x)$ na základě grafu funkce $y = f(x)$.

Grafická derivace - bod P zvolen vlevo od nuly

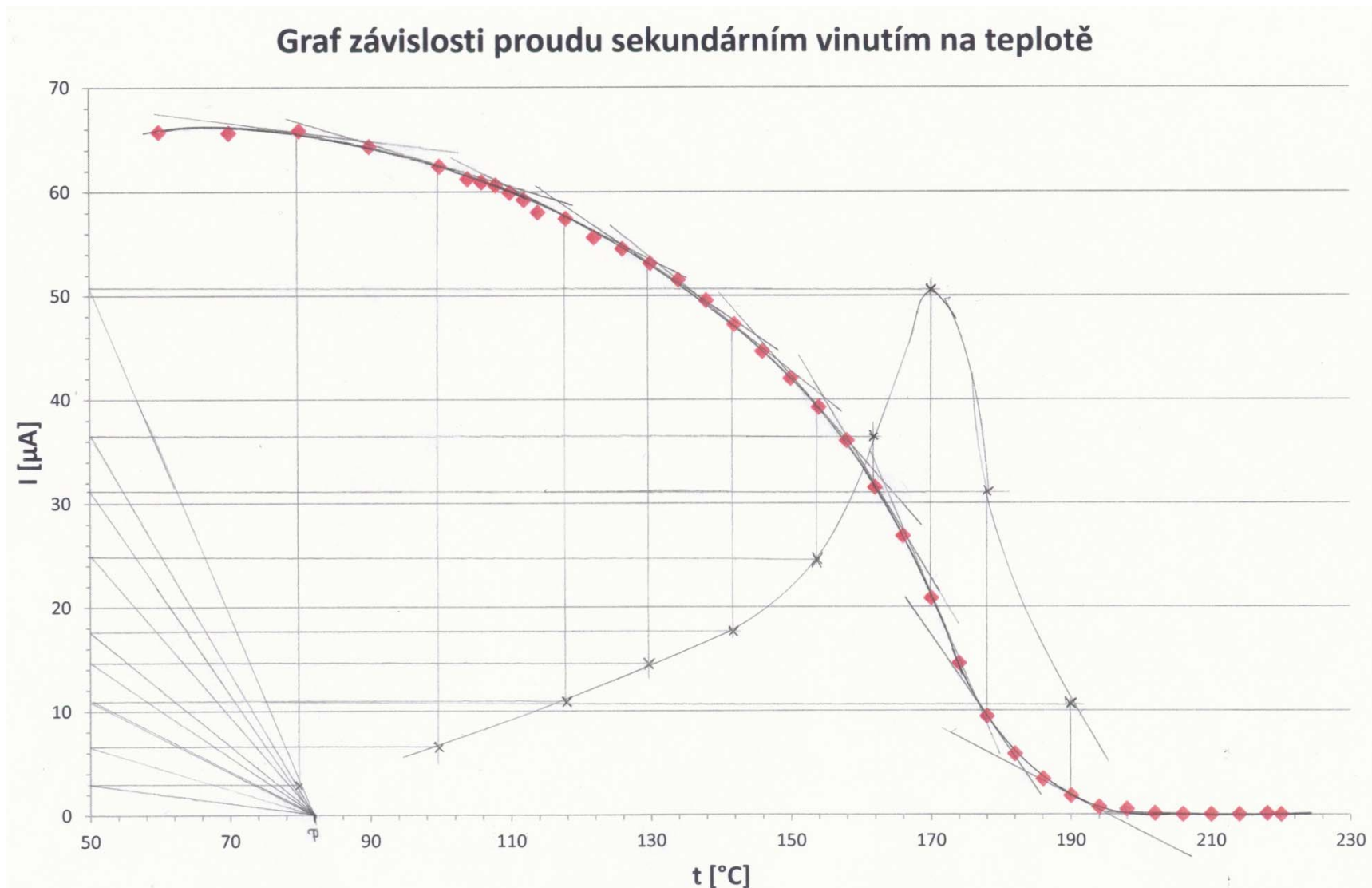
Postup konstrukce je následující:

1. Na ose x zvolíme bod P . Je-li bod P zvolen vlevo od svislé osy, vznikne graf derivace „pod osou x “ jako na obrázku výše. Bude-li naopak bod P zvolen vpravo od svislé osy, bude graf derivace ve stejné oblasti jako graf derivované funkce (viz. obrázek na následující stránce).*
2. Na grafu derivované funkce $f(x)$ zvolíme bod A_1 a v něm sestrojíme tečnu (t) .
3. Bodem P vedeme rovnoběžku s tečnou (t) . Tato rovnoběžka protne osu y v bodě C_1 .
4. Sestrojíme bod D_1 , který má x -ovou souřadnici stejnou jako bod A_1 a y -ovou souřadnici stejnou jako bod C_1 . Bod D_1 je bod hledaného grafu funkce $y' = f'(x)$.
5. Celý postup opakujeme v dostatečně mnoha bodech $A_2, A_3, \dots$. V oblastech, kde se graf více mění (extrémy a inflexní body), volíme body blízko u sebe.

* Toto platí pro funkci klesající, u rostoucí funkce by tomu bylo naopak.

Grafická derivace

Pomocí grafické derivace je například určován inflexní bod v laboratorní úloze „Stanovení Curieovy teploty ferimagnetické látky“.

Grafická derivace - bod P zvolen vpravo od nuly